Οι άγιοι Θεοπάτορες Ιωακείμ και Άννα (Λάμπρος Κ. Σκόντζος, Θεολόγος – Καθηγητής)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 9 Σεπτεμβρίου, 2023

Σημαντική τιμητική θέση στο αγιολόγιο της Εκκλησίας μας κατέχουν οι άγιοι **Ιωακείμ** και η **Άννα**, ο προπάτορας και η προμήτορα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Σε κάθε σχεδόν ιερή ακολουθία γίνεται ξεχωριστή αναφορά στα σεπτά τους πρόσωπα, επιζητώντας οι λειτουργοί τις πρεσβείες τους στον Θεό. Είναι οι γονείς της Θεομήτορος, οι οποίοι αξιώθηκαν να γεννήσουν τη Μητέρα του Θεού για να πραγματοποιηθεί το σχέδιο της σωτηρίας του ανθρωπίνου γένους.

Οι πληροφορίες μας γι’ αυτούς προέρχεται αποκλειστικά από την **Ιερά Παράδοση**, καθότι δεν αναφέρει τίποτε η Καινή Διαθήκη. Όμως για μας τους Ορθοδόξους η Ιερά Παράδοση είναι το ίδιο έγκυρη και αξιόπιστη με την Αγία Γραφή, διότι η αυτοσυνειδησία της Εκκλησίας μας διέσωσε με σεβασμό ό, τι δεν καταγράφηκε από τους Ιερούς Συγγραφείς στα καινοδιαθηκικά κείμενα. Φρόντισαν οι αρχαίοι Πατέρες και ο πιστός λαός, να διασώσουν, συν τοις άλλοις, και την άγραφη παράδοση σχετικά με τους κατά σάρκα παππού και γιαγιά του Κυρίου μας. Μέρος αυτής της παράδοσης έχει καταγραφεί στη λεγόμενη «απόκρυφη γραμματεία» της αρχαίας Εκκλησίας. Ειδικά για τον προπάτορα και προμήτορα του Κυρίου κάνει εκτενή λόγο το λεγόμενο απόκρυφο **«Πρωτοευαγγέλιο του Ιακώβου»**.

Ο Ιωακείμ καταγόταν από τη φυλή του **Ιούδα**, του γιου του Ιακώβ, ήταν γιός του **Ελιακείμ** και απόγονος του ένδοξου βασιλιά **Δαβίδ**. Το όνομά του σημαίνει στα εβραϊκά **«ο ανυψωθείς από το Θεό».** Ιδιώτευε και κατοικούσε στην Ιερουσαλήμ σε δική του πολυτελή έπαυλη, κοντά στη δεξαμενή Βηθεσδά. Νυμφεύτηκε την Άννα, θυγατέρα του **Ματθάν** από τη φυλή του **Λευί** και της **Μαρίας** από τη φυλή του Ιούδα. Το όνομά της σημαίνει στα εβραϊκά **«χάρις, εύνοια»**. Είχε δύο αδελφές, τη **Μαρία,** μητέρα της **Σαλώμης** και την **Σοβή**, μητέρα της **Ελισάβετ**, η οποία γέννησε τον **Ιωάννη τον Πρόδρομο**. Ανήκαν και οι δύο στη φυλή του Ιούδα, από την οποία, σύμφωνα με τους προφήτες θα προερχόταν ο **Μεσσίας**. Ανήκαν επίσης αμφότεροι στη μικρή μερίδα των ευσεβών Ιουδαίων, οι οποίοι περίμεναν με αδημονία και πίστη την έλευσή του και εύχονταν να κατάγεται από τη γενιά τους. Ζούσαν ο Ιωακείμ και η Άννα προσευχόμενοι, νηστεύοντας και κάνοντας έργα φιλανθρωπίας. Είχαν την πεποίθηση ότι ο καιρός της ελεύσεώς του ήταν κοντά. Τους στεναχωρούσε όμως αφάνταστα το γεγονός ότι ήταν άκληροι και δεν θα αξιώνονταν να προέλθει από τη

γενιά τους ο **μεγάλος Αναμενόμενος**. Η Άννα ήταν στείρα και προχωρημένης ηλικίας. Όμως ποτέ δεν έχασαν την πίστη τους στο Θεό και Τον παρακαλούσαν νυχθημερόν να τους αξιώσει να γίνουν γονείς. Οι άτεκνοι θεωρούνταν από τους Ιουδαίους στιγματισμένοι από το Θεό και τα δώρα τους δεν γινόταν δεκτά από τους ιερείς του Ναού.

Οι προσευχές και οι ικεσίες των δύο ευσεβών ηλικιωμένων έγιναν δεκτές από το Θεό. Κατά τρόπο θαυματουργικό, η Άννα έμεινε έγκυος, παρά τη γεροντική της ηλικία. Ο Ιωακείμ ήταν ογδόντα τριών ετών και η Άννα εβδομήντα. Αμέσως έσπευσαν να αφιερώσουν το παιδί τους στο Θεό, στον οποίο ανήκε, αφού Εκείνος τους το χάρισε. Η περίοδος της εγκυμοσύνης ήταν μια διαρκής ευχαριστήρια ωδή στο Θεό για το μεγάλο δώρο που τους χάρισε, ένας ασίγαστος αίνος προς τον Κύριο, ο Οποίος δύναται να καταλύει τους φυσικούς νόμους.

Μετά από εννέα μήνες η Άννα γέννησε ένα χαριτωμένο κοριτσάκι, το οποίο ονόμασαν **Μαρία**, από το όνομα της γιαγιάς της, της μητέρας της μητέρας της, το οποίο σημαίνει στα εβραϊκά **«κυρία»** και η οποία έμελλε να γίνει η Κυρία του κόσμου και των αγγέλων.

Αφού η μικρή κόρη έγινε τριών ετών, ο Ιωακείμ και η Άννα θεώρησαν ότι ήρθε ο καιρός να εκπληρώσουν την υπόσχεσή τους στο Θεό. Πήραν τη Μαρία και την πήγαν στο Ναό της Ιερουσαλήμ να την αφιερώσουν στο Θεό. Πίστευαν οι ευσεβείς Ιουδαίοι ότι ο Ναός των Ιεροσολύμων ήταν ο τόπος της κατοικίας και της παρουσίας του Θεού. Τα Άγια των Αγίων, το θεοσκότεινο και άβατο μέρος του Ναού, παρά μονάχα στον αρχιερέα του έτους και μόνο κατά την ημέρα της εορτής του **«Εξιλασμού»**, θεωρούνταν ο θρόνος του Θεού. Οι ιερείς του Ναού, φωτισμένοι από το Άγιο Πνεύμα διέγνωσαν την αγιότητα της κορασίδας και γι’ αυτό δεν την οδήγησαν στην ειδική πτέρυγα των παρακείμενων κτισμάτων, όπου διέμειναν οι αφιερωμένες παρθένες, αλλά την οδήγησαν στα **Άγια των Αγίων**, για να διαφυλαχτεί η αγνότητά της και η αγιότητά της.

Εκεί έμεινε τρεφόμενη από ουράνια τροφή και υπηρετούμενη από τους αγίους αγγέλους, μέχρι που οι ιερείς την αρραβώνιασαν με τον δίκαιο Ιωσήφ. Εν τω μεταξύ οι γονείς της είχαν κοιμηθεί όταν εκείνη ήταν έντεκα χρονών, ο Ιωακείμ σε ηλικία ενενήντα δύο ετών και η Άννα ογδόντα τριών.

Η μνήμη τους εορτάζεται λαμπρά από την Εκκλησία μας στις 9 Σεπτεμβρίου, την επομένη από τη μεγάλη θεομητορική εορτής της **Γεννήσεως της Θεοτόκου**, ως υπέρτατη τιμή προς τα σεπτά τους πρόσωπα, διότι συνέβαλλαν και αυτοί στην υλοποίηση του σχεδίου της σωτηρίας του κόσμου, ως γονείς της Θεομήτορος.

Η τιμή των αγίων Θεοπατόρων Ιωακείμ και Άννας ανάγεται στους αποστολικούς

χρόνους, όπου οι Χριστιανοί της Ιεροσολυμίτικης Εκκλησίας τους τιμούσαν μαζί με τη Θεοτόκο. Ιδιαίτερη τιμή απολαμβάνει η αγία Άννα στο Άγιον Όρος, όπου είναι αφιερωμένη σε αυτή η μεγαλύτερη Σκήτη και όπου φυλάσσεται το αριστερό πόδι της. Στην Ιερά μονή Κουτλουμουσίου φυλάσσεται ολόκληρη η κνήμη του δεξιού ποδιού της. Τα ιερά της λείψανα ευωδιάζουν και θαυματουργούν, αποδεικνύοντας την αγιότητά της και δικαιολογώντας την τιμή που αποδίδουν στους αγίους Θεοπάτορες οι πιστοί όλων των εποχών.